

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
Факультет прикладної математики та інформатики
Кафедра програмування

САМОСТІЙНА РОБОТА

Виконав:
студент групи ПМОм-11
Павелко Володимир

Львів 2024

Історія наукових товариств

Історія наукових товариств сягає кількох століть і тісно пов'язана з розвитком науки та техніки. Наукові товариства почали формуватися як організації, що об'єднують науковців для обміну знаннями, ідеями та підтримки досліджень.

Прообразом наукових товариств стала школа давньогрецького філософа Платона (4 ст. до н. е.) – *Академія*. В епоху Відродження в Італії, а потім в інших країнах Європи стали виникати різні товариства сприяння розвитку наук, що мали Академію Платона взірцем для своєї діяльності. Фактично вони були вузькими гуртками учених, аматорів і меценатів науки.

Перші масштабні наукові товариства, які існують до нашого часу зародились у XVII ст.

Зародження в XVII столітті

Королівське товариство Лондона – одне з перших і найвідоміших наукових товариств, засноване в 1660 році. Воно стало моделлю для багатьох подібних організацій в інших країнах. Метою було сприяти розвитку природничих наук через обмін знаннями, експериментальні дослідження та публікації наукових робіт.

Членство в Лондонському королівському товаристві – нагорода від Лондонського королівського товариства людям, які зробили «вагомий внесок у вдосконалення природничих знань, включаючи математику, інженерні науки та медицину».

Королівське товариство – найстаріша відома наукова академія, яка існує безперервно багато років. Членство в ньому велика честь для науковців. За час існування товариства, його членами було багато видатних вчених, таких як *Ісаак Ньютон, Чарльз Дарвін, Ернест Резерфорд, Альберт Ейнштейн, Вінстон Черчилль*, та ін.

У Франції на початку було засновано **Французьку академію наук**, засновану в 1666 королем Франції Людовиком XIV для заохочення й захисту духу французьких наукових досліджень. Одна з перших в Європі академій наук, Французька академія наук була з часу свого заснування одним із лідерів наукових пошуків на континенті.

Члени Академії обираються довічно. У ній 150 повних членів, 150 членів-кореспондентів та 120 іноземних членів. Вони розділені на дві групи: математичних і фізичних наук та хімічних, біологічних, геологічних та медичних наук.

XVIII-XIX століття: поширення наукових товариств

У період 18-19 століття по всій Європі почали з'являтися нові наукові товариства, що спеціалізувалися на різних галузях науки, як-от фізика, хімія, астрономія, медицина.

Зароджується **ідея міжнародної наукової співпраці**. Зростання кількості наукових товариств сприяло поширенню ідей Просвітництва і формуванню наукової спільноти, що мала великий вплив на індустріальну революцію.

Наприклад, **Берлінське географічне товариство** — німецька науково-просвітницька організація. Було засноване у 1828 році Карлом Ріттером, Олександром фон Гумбольдтом та іншими науковцями.

Товариство видає **науковий журнал “Земля”**, який виходить з 1853 року та спонсорує молодих вчених.

Королівське географічне товариство — це британське наукове товариство, засноване у 1830 році під назвою Географічне товариство Лондона для розвитку географічної науки під покровительством короля Вільгельма IV.

З середини 19-го століття до середини Першої світової війни експедиції, які спонсорувались Королівським географічним

товариством, часто потрапляли на обкладинки преси, думка президента товариства і його членів високо цінилась.

У 1933 році заснували організацію під назвою ***Інститут британських географів***. Королівське географічне товариство та Інститут британських географів співіснували упродовж 60 років, до 1994 року, коли почалась дискусія про об'єднання. У січні 1995 року відбулось злиття, й нова організація отримала назву Королівське географічне товариство (спільно з Інститутом британських географів). Нині товариство є лідером серед світових центрів географічних досліджень, який підтримує освіту, навчання, дослідження й наукові експедиції.

XX століття: глобалізація науки

У 20 столітті створюються міжнародні наукові товариства, такі як ***Міжнародна асоціація академій*** (пізніше перетворена на Міжнародну наукову раду в результаті злиття Міжнародної ради з науки і Міжнародної ради соціальних наук), яка об'єднала різні національні наукові товариства, понад 200 міжнародних природничих організацій, соціальні наукові спілки та асоціації, а також національні та регіональні наукові організації, включаючи академії, науково-дослідні ради, інститути та фонди.

Особливою подією стало ***заснування Нобелівських премій*** на початку XX століття, що підкреслило значення наукових досягнень на світовій арені. Перша церемонія вручення Нобелівських премій відбулася 10 грудня 1901.

Також відбувався розвиток наукових конференцій, журналів та спеціалізованих товариств за різними галузями науки, що сприяв об'єднанню науковців у таку велику глобальну спільноту.

Сучасність

Наукові товариства сьогодні охоплюють практично всі галузі науки та технологій. Вони проводять конференції, видають журнали, підтримують молодих науковців, стимулюють розвиток науки через фінансування досліджень.

З розвитком інтернету товариства все більше переходять в онлайн-простір, проводячи віртуальні зустрічі, вебінари, та забезпечуючи доступ до цифрових ресурсів.

Наукові товариства відіграють важливу роль у сучасному світі, оскільки вони сприяють розвитку науки, підтримують обмін знаннями між дослідниками та формують спільноту, що прискорює науковий прогрес.